

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

H O T Ă R Ă R E nr. _____

din _____ 2023

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
privind efectuarea decontărilor în numerar**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului proiectul de lege privind efectuarea decontărilor în numerar.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Veronica SIREȚEANU

Ministrul justiției

Veronica MIHAILOV-MORARU

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

privind efectuarea decontărilor în numerar

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege stabilește cadrul normativ de bază privind efectuarea decontărilor aferente operațiunilor de plată pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică următoarelor persoane:

- a) persoanelor juridice indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare;
- b) instituțiilor, cu excepția instituțiilor bugetare;
- c) reprezentanțelor permanente și sucursalelor entităților nerezidente;
- d) organizațiilor necomerciale;
- e) persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător;
- f) persoanelor fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății;
- g) persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător și care cumpără bunuri imobile sau mijloace de transport de la alte persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător.

(2) Prezenta Lege nu se aplică decontărilor în numerar efectuate conform prevederilor Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară.

Articolul 3. Modul de efectuare a decontărilor

(1) Decontările de către persoanele stabilite la art.2 se efectuează prin transfer, cu excepțiile prevăzute de art. 6.

(2) Operațiunile cu numerar prin intermediul prestatorilor de servicii de plată din Republica Moldova se efectuează în modul stabilit de legislație.

Articolul 4. Moneda în care se efectuează decontările în numerar

Decontările în numerar se efectuează în moneda națională a Republicii Moldova.

Articolul 5. Norme privind necesarul minim de numerar în cadrul entității

(1) Persoanele stabilite la art. (2) alin. (1) lit. a)-f) sunt obligate să stabilească necesarul de numerar minim pentru efectuarea decontărilor pentru 3 zile lucrătoare, care să acopere cheltuielile pentru efectuarea tranzacțiilor în numerar care nu sunt limitate prin prezenta lege sau efectuarea tranzacțiilor în numerar în limita permisă. Necesarul de numerar minim pentru efectuarea decontărilor pentru 3 zile lucrătoare este valabil până la următoarea modificare a cuantumului acestuia.

(2) Numerarul ce depășește necesarul minim stabilit la alin. (1) se depune într-un cont de plăți deschis la prestatorul de servicii de plată în moneda respectivului cont de plăți, cu excepțiile specificate la art. 7 alin. (1).

Articolul 6. Limite de efectuare a decontărilor în numerar

(1) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a- f), sunt în drept:

a) să efectueze eliberări de numerar pentru decontări în raport cu alte persoane juridice sau persoane fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și/sau profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății, în sumă ce nu depășește 100 000 de lei cumulativ lunar. Limitarea sumei nu se aplică pentru depunerea de numerar în conturile deschise la prestatorii de servicii de plată.

b) să efectueze eliberări de numerar pentru decontări în favoarea unei persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în sumă ce nu depășește 100 000 lei cumulativ lunar, cu excepțiile specificate la lit. f) și g).

c) să efectueze eliberări de numerar pentru decontări în favoarea unei persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în sumă ce nu depășește 100 000 de lei cumulativ anual de la predarea deșeurilor și rezidurilor de metale feroase și neferoase, a reziduurilor industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora.

d) să efectueze eliberări de numerar pentru decontări în favoarea unei persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în sumă ce nu depășește 100 000 de lei cumulativ anual de la predarea ambalajului returnabil, a reziduurilor și deșeurilor de hârtie, carton, cauciuc, plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), precum și a acumulatorilor electrice uzate.

e) să efectueze eliberări de numerar pentru decontări în favoarea unei persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în sumă ce nu depășește 100 000 de lei cumulativ anual de la vânzarea producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată.

f) să efectueze eliberări de numerar pentru decontări aferente dividendelor către toți asociații/acționarii în sumă ce nu depășește 100 000 de lei cumulativ anual;

g) să efectueze eliberări de numerar pentru decontări aferente contractelor de împrumut în sumă ce nu depășește 100 000 lei cumulativ anual;

h) să încaseze numerar de la o persoană fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător în sumă ce nu depășește 100 000 lei per tranzacție, cu excepția situațiilor prevăzute la alin. (3) din prezentul articol.

(2) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. f) sunt în drept să încaseze numerar pentru serviciile prestate de la un beneficiar de servicii sau reprezentant al acestuia în sumă ce nu depășește 100 000 lei cumulativ anual.

(3) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. g) sunt în drept să efectueze decontarea în numerar pentru bunul imobil/mijlocul de transport procurat doar dacă valoarea bunului procurat nu depășește 300 000 lei, pentru fiecare bun în parte, inclusiv în situația în care decontarea are loc în rate. Notarii, în procesul autentificării contractelor de vânzare-cumpărare pentru bunurile imobile ce depășesc suma de 300 000 lei, au obligația de a se asigura că decontarea a fost efectuată prin transfer, în caz contrar nu vor autentifica contractul, cu excepția cazului când se autentifică contracte de vânzare-cumpărare cu rezerva proprietății și dreptul de proprietate urmează a fi înregistrat provizoriu. Agenția Servicii Publice, în procesul înscrierii transferului dreptului de proprietate asupra mijloacelor de transport ce depășesc suma de 300 000 lei, au obligația de a se asigura că decontarea a fost efectuată prin transfer, în caz contrar nu vor înregistra în Registrul de stat dreptul de proprietate, cu excepția cazului când dreptul de proprietate se înregistrează provizoriu.

Articolul 7. Efectuarea decontărilor în numerar nelimitat

(1) Prin derogare de la prevederile art. 3 și 6 alin. (1) lit. b)-e) al prezentei legi, persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a- f) sunt în drept să utilizeze numerar nelimitat în următoarele cazuri:

a) retribuirea muncii și altor decontări generate în temeiul relațiilor de muncă;

b) onorarea obligațiilor față de bănci, organizații de creditare nebancaară și asociații de economii și împrumut, care decurg din activitatea de creditare și depunere a depozitelor;

- c) efectuarea decontărilor cu instituțiile și autoritățile publice;
 - d) cauțiuni, garanții, alte decontări în cadrul cauzelor penale efectuate către instituțiile și autoritățile publice;
 - e) onorarea obligațiilor fiscale, amenzilor și altor decontări față de bugetul public național.
- (2) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a- f) sunt în drept să păstreze în casierie numerarul extras pentru efectuarea decontărilor menționate la alin. (1) numai pe un termen de cel mult 5 zile lucrătoare, inclusiv ziua eliberării numerarului din conturile bancare/conturile de plăți.

Articolul 8. Condițiile de eliberare a numerarului din casieria entității

(1) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a- f) eliberează numerar spre decontare pentru cheltuieli operaționale și de gospodărire în termene, stabilite de conducătorii acestora, dar nu mai mult de 15 zile lucrătoare.

(2) Numerarul neutilizat, eliberat spre decontare, trebuie să fie restituit în casieria entității în termen de 5 zile lucrătoare după expirarea termenului pentru care a fost eliberat.

(3) Persoanele care au primit numerar spre decontare sunt obligate să prezinte în contabilitatea entității o dare de seamă, cu anexarea actelor confirmative, privind sumele utilizate.

(4) Eliberarea de numerar spre decontare aceleiași persoane se efectuează numai cu condiția prezentării dării de seamă complete asupra sumelor eliberate anterior spre decontare.

(5) Persoana responsabilă eliberează banii numai persoanei indicate în documentul primar de plată. Dacă banii se eliberează printr-o procură, întocmită în modul stabilit de lege, în textul dispoziției, după numele, prenumele/ denumirea și codul fiscal al primitorului, persoana responsabilă indică numele, prenumele și codul fiscal al persoanei care primește banii prin procură.

Articolul 9. Sancțiunile aplicabile

(1) Persoanelor specificate la art.2 alin. (1) lit. a)-f), care efectuează decontări / încasează numerar în sumă ce depășește limitele stabilite de prevederile prezentei legi, Serviciul Fiscal de Stat aplică amendă în mărime de la 7% până la 15% din suma decontată/ încasată în numerar cu depășirea limitei stabilite.

(2) Pentru nerestituirea, restituirea cu întârziere a numerarului în casieria entității care a eliberat numerar, Serviciul Fiscal de Stat aplică persoanei care a eliberat numerar amendă în mărime de la 0,1% până la 0,3% pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 35% din suma nerestituită/restituită cu întârziere, pentru fiecare caz separat.

(3) Persoanelor specificate la art. 2 alin. (1) lit. f), care încasează numerar în sumă ce depășește limitele stabilite de prevederile prezentei legi, Serviciul Fiscal de Stat aplică amendă în mărime de la 7% până la 15% din suma încasată în numerar cu depășirea limitei stabilite.

(4) Persoanelor specificate la art.2 alin. (1) lit. g), pentru efectuarea decontărilor în numerar în sumă ce depășește limitele stabilite de prevederile prezentei legi, Serviciul Fiscal de Stat aplică amendă în mărime de la 7% până la 15% din suma decontată în numerar cu depășirea limitei stabilite.

(5) Persoanelor specificate la art.2 alin. (1) lit. a)-f), care nu respectă prevederile art. 5 sau ale art. 7 alin. (2), Serviciul Fiscal de Stat aplică amendă în mărime de la 500 până la 5000 lei.

Articolul 10. Controlul respectării prevederilor prezentei legi

(1) Controlul respectării prevederilor prezentei legi se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Termenul de prescripție pentru verificarea corectitudinii respectării prevederilor prezentei legi este de cel mult 4 ani de la data efectuării decontării /încasării numerarului.

(3) Persoanele sancționate în temeiul prezentei legi beneficiază de o reducere de 50% din suma amenzii dacă, în termen de 3 zile lucrătoare din momentul aducerii la cunoștință a deciziei

asupra cazului de încălcare fiscală, achită 50% din suma amenzii stabilită conform deciziei Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 11. Comisoane aplicate pentru efectuarea decontărilor prin transfer

Comisioanele sau alte taxe percepute de prestatorii de servicii de plată, care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova, pentru tranzacțiile efectuate între persoane fizice conform art. 6 alin. (3) din prezenta lege, nu pot depăși 0,1% din sumă tranzacționată prin transfer, inclusiv pentru extragerea de numerar.

Articolul 12. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi:

1) La articolul 6, textul: să efectueze în raport cu întreprinderi plăți în numerar în sumă ce nu depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei lunar; să încaseze de la cetățeni plăți în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 de lei pentru fiecare tranzacție pentru bunurile sau serviciile comercializate;” se exclude.

2) Art. 10 pct. 5 se abrogă.

b) Art.293 din Codul contravențional se abrogă, iar textul „293,” din propoziția a doua a art.402 alin.(1) din Codul contravențional se exclude.

(3) Până la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului